<u>בבית המשפט העליון</u>

בש"פ 4317/19

לפני:	כבוד השופטת ד' ברק-ארז
המבקשת:	מדינת ישראל
	נ ג ד
המשיב:	פלוני

בקשה (ראשונה) להארכת מעצרו של המשיב מעבר לתשעה חודשים לפי סעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים), התשנ"ו-1996

תאריך הישיבה:	כ"ד בסיון התשע"ט (27.6.2019)
בשם המבקשת:	עו"ד בתשבע אבגז
בשם המשיב:	עו"ד דימטרי ברנשטיין

<u>החלטה</u>

1. בפני בקשה להארכת מעצרו של המשיב מיום 10.7.2019 בתשעים ימים או עד למתן פסק דין בת"פ 22693-10-18 בבית המשפט המחוזי מרכז-לוד, לפי המוקדם.

2. ביום 10.10.2018 הוגש נגד המשיב כתב אישום בגין הצתה, עבירה לפי סעיף 448(א) רישא לחוק העונשין, התשל"ז-1977. בכתב האישום נטען כי ביום 19.9.2018, בשעת לילה, המשיב הצית אש במשאית שחנתה ברחוב שבו מצויים בתי מלאכה הסמוכים לבתי מגורים בראשון לציון. בד בבד עם הגשת כתב האישום הוגשה גם בקשה למעצרו של המשיב עד תום ההליכים נגדו. המשיב הוא צעיר יליד 1996, שעובר למעצרו חי כדר-רחוב.

3. בו ביום הורה בית המשפט המחוזי על מעצרו של המשיב עד למתן אחרת וכן על הגשת חוות פסיכיאטרית בעניינו (מ"ת 22731-10-18, השופטת ד' מרשק-מרום). במהלך הדיון שהתקיים בעניין הצדדים הסכימו כי ככל שהדבר יידרש המשיב אף יישלח להסתכלות באשפוז. בהתאם לכך, המשיב אושפז במחלקה סגורה בבית החולים "גהה". בחוות הדעת הפסיכיאטרית שהוגשה ביום 18.10.2018 צוין כי המשיב כשיר לעמוד לדין, וכי אין עדות לכך שהמעשה המיוחס לו נעשה כתוצאה ממצב פסיכוטי. כמו כן

נכתב בחוות הדעת כי הוא איננו זקוק לאשפוז פסיכיאטרי. ביום 21.10.2018 הודיעו הצדדים כי המשיב הועבר למרכז בריאות הנפש של שירות בתי הסוהר (מב"ן). בהמשך, כפי שעלה מן הדיון שהתקיים בפני, הועבר לבית המעצר ניצן, שם הוא מוחזק בהשגחה.

4. ביום 9.12.2018 הסכים המשיב לקיומן של ראיות לכאורה להוכחת אשמתו. בהמשך לכך, בהסכמת המדינה, בית המשפט המחוזי נעתר לבקשת המשיב להפנותו לקבלת תסקיר מעצר מאת שירות מבחן (השופט ע' קובו).

5. בתסקיר מיום 20.12.2018 ציין שירות המבחן כי המשיב מצוי זה מספר שנים בהליך הידרדרות מתמשך, וכי בשנתיים האחרונות הוא אף גר ברחוב. שירות המבחן העריך כי קיים סיכון להישנותה של מעורבות בפעילות בלתי חוקית, בין היתר על רקע צריכת סמים, וציין כי נגד המשיב תלוי ועומד הליך פלילי נוסף. לנוכח דברים אלה, ובשים לב להיעדרם של גורמי תמיכה בסביבתו, שירות המבחן נמנע מלהמליץ על שחרורו של המשיב ממעצר.

6. ביום 27.12.2018 התקיים דיון נוסף בעניינו של המשיב, שבו הודיע בא-כוחו כי בשלב הזה אין בידו להציע חלופת מעצר. בנסיבות אלה הורה בית המשפט המחוזי על מעצרו של המשיב עד לתום ההליכים נגדו. בית המשפט המחוזי עמד על המסוכנות שנשקפת מהמעשים המיוחסים למשיב, ועל חוות הדעת הפסיכיאטרית שאישרה כי הוא כשיר לעמוד לדין. הבקשה שבפני היא הבקשה הראשונה להארכת מעצרו.

7. משפטו של המשיב נמצא כעת בשלביו האחרונים, לאחר שהליך גישור בין הצדדים לא עלה יפה, ונמסר כי קבועים בו שני מועדי הוכחות קרובים – שניהם במסגרת הארכת המעצר המבוקשת. בדיון שהתקיים בפני ביום 27.6.2019 שני הצדדים העריכו כי די יהיה בכך לסיום ההליך.

8. בתמצית, טענת המדינה היא כי אין מנוס מהארכת מעצרו של המשיב, וזאת הן נוכח קיומו של סיכון משמעותי להישנות ביצוען של עבירות והן בשל הצפי לסיום המשפט בפרק הזמן הקרוב. בא-כוחו של המשיב התייחס למכלול הקשיים המלווים את חייו של מרשו, והדגיש כי אלה מעצימים את הקושי הטבוע במעצר ממילא. בצד זאת הוא אישר כי אין באפשרותו להציע חלופת מעצר, אך העריך כי לא נשקפת ממנו מסוכנות של ממש. כן הוסיף בא-כוחו של המשיב וציין כי הוא, כמו גם משפחתו של מרשו, מתקשים לתקשר עמו.

9. אני סבורה כי המדינה צודקת בכך שמתקיימת במקרה זה עילה להארכת המעצר. עם זאת, מצאתי את המקרה שבפני קשה ומטריד. מדובר בבחור צעיר, נעדר הרשעות קודמות, שנסיבות חייו מורכבות ושהתדרדר לחיים ברחוב. כמו כן, מדבריהם של באת-כוח המדינה ובא-כוחו של המשיב, כמו גם מהתסקיר בעניינו, עולה כי הוא נעדר קשרים חברתיים, והתקשורת שלו עם סביבתו מוגבלת. מכך ניתן היה להתרשם אף במהלך הדיון. דומה כי במצב דברים רגיש זה יש מקום לחזור ולבחון את מצבו (ראו והשוו: בש"פ 8195/14 אליקין נ' מדינת ישראל (10.12.2014)). ניתן להצטער על כך שבנסיבות אלה תסקיר המבחן היחיד בעניינו של המשיב הוגש לפני יותר מחצי שנה, והמעט שיש בידי לעשות כעת הוא להזמין תסקיר עדכני.

10. אשר על כן, אני מורה על הארכת מעצרו של המשיב ב-50 יום בלבד, כך שאם משפטו לא יסתיים עד אז ייבחן עניינו בפעם הבאה על סמך נתונים נוספים. לצד זאת, אני מורה על הגשת תסקיר מבחן עדכני בעניינו לא יאוחר מיום 1.8.2019. כמו כן, אני סבורה שטוב תעשה המדינה אם במקרה כזה, ויש לקוות שלא יהיה בכך צורך, תציג גם מידע עדכני בעניינו של המשיב מטעם שב"ס.

11. במבט רחב יותר, הנסיבות דנן ממחישות את הקושי האינהרנטי הקיים בעניינם של דרי-רחוב בהליכי מעצר. ככלל, אין זה סוד שבהליכים אלו קיים אי-שיוויון מובנה בין נאשמים אשר יש ביכולתם להציג חלופת מעצר הולמת, לבין כאלה שלא (ראו: בש"פ 1811/06 מדינת ישראל נ' מולנר, פסקה 4 (2.3.2006)). מטבע הדברים, כשמדובר בדרי-רחוב הקושי באיתור חלופת מעצר הוא משמעותי במיוחד, וכמעט בלתי נמנע. דווקא משום כך, דומה שיש לעשות את כל המאמצים על מנת להבטיח כי תמוצה בעניינם בדיקה המכוונת למסגרות מוסדיות בטרם תתקבל החלטה על מעצרם עד תום ההליכים מאחורי סורג ובריח.

12. סוף דבר: שירות המבחן יכין תסקיר עדכני בעניינו של המשיב עד ליום 1.8.2019. בנוסף, אני מורה על הארכת מעצרו של המשיב מיום 10.7.2019 בחמישים ימים או עד למתן פסק דין בת"פ 22693-10-18 בבית המשפט המחוזי מרכז-לוד, לפי המוקדם.

ניתנה היום, ל' בסיון התשע"ט (3.7.2019).

ש ו פ ט ת